

ایران دوستی یعنی...

نیوشا طبیبی گیلانی
روزنامه‌نگار و پادکستر

احوال محیط‌زیست ایران خوب نیست، خبرهایی هم می‌رسند که پروژه‌های متعدد سدسازی در کشورهای همسایه به‌ویژه ترکیه و افغانستان، آثار سوء خود را تا عمق حیات طبیعی ایران گسترش خواهند داد. این را اضافه کنید به آنچه خودمان با سدسازی‌ها بی‌وقفه و احداث چاه‌های عمیق بر سر سرزمین‌مان آورده‌ایم. آوردن آمار تحلیل‌رفتن زیستگاه‌ها و جنگل‌های چندین میلیون ساله البته تکرار مکررات است و چشم و گوش‌مان چنان از این قسم مطالب پر شده که غالباً حساسیت خود را نسبت به آنها از دست داده‌ایم.

گزارش محیط‌زیستی و ذکر مصیبت از وقایع فاجعه‌آمیزی که در طبیعت و محیط‌زیست ایران حادث می‌شود کم نداریم. شرایط پیچیده است، گزارش‌های تکراری اتفاقات بدفته‌رفته از حساسیت جامعه می‌کاهد و خبرهای موضوع طبیعت می‌رود که لایه‌لای اخبار دیگر گم شوند. تلفشدن پلنگ در تصادف با خودرو، تجاوز به جنگل‌های هیرکانی، قلع و قمع هزاران درخت توسط شهرداری تهران و چندصد خبر ناگوار محیط‌زیستی دیگر، ظرف دو ماه پس از نوروز ۱۴۰۳ منتشر شده و خیلی زود از یاد رفته‌اند؛ مدیرانی که در حوزه‌های مرتبط مسئولیت دارند هم حساسیت خود را از دست داده‌اند و مدیرانی هم که توجه به محیط‌زیست را امری فانتزی و ضدتوسعه می‌دانند از این وضعیت و کرختی همگانی در تخریب محیط‌زیست را خوش می‌دارند.

آگاهی‌سازی درباره چارچوبی لزوم حفاظت از محیط‌زیست ایران، شاید یکی از مهم‌ترین کارهایی باشد که امروز برعهده دوست‌داران ایران است. تهدید تخریب گسترده محیط‌زیست ایران چنان حیاتی و نگران‌کننده است و چنان تبعات امنیتی، اجتماعی و اقتصادی‌ای دارد که بسیج ملی برای رفع خطرات آن و همت جدی برای جلوگیری از تجاوز به حریم آن، از نان شب واجب‌تر است. در صورتی که به بی‌عملی خود در قبال محیط‌زیست ادامه دهیم، به‌زودی مشکلات، معضلات و آسیب‌هایی دامن گیر همه ما خواهند شد که بسیاری از آنها غیرقابل جبران و اصلاح و بسیاری از آنها با صرف وقت و هزینه گزاف قابل اصلاح خواهد بود.

اکوسیستم با چنان دقت و ظرافتی کنار هم چیده شده و آفریدگار و روان هوشمند جهان آن را طی میلیون‌ها سال کنار هم شکل داده که نقصان هر جزئی از آن، به نابودی همه آن منجر خواهد شد. حتماً درباره پدیده «اثر پروانه‌ای» می‌دانید. پدیده پروانه‌ای یعنی چنان جزئی که هم پیوسته است و اجزایش تحت‌تأثیر هم قرار دارند که اگر پروانه‌ای در ژاپن بال بزند، ممکن است موجب سلسله‌رویدادهایی شود که در نهایت به توفانی در سواحل آفریقا بیانجامد. اجزای اکوسیستم و طبیعت واقعاً چنین رابطه‌ای با یکدیگر دارند. اگر چه ممکن است یک رویداد و تغییر شکل در طبیعت پس از سال‌ها و بلکه قرن‌ها رخ نشان دهد.

انسان به‌عنوان بزرگترین بهره‌بردار از منابع طبیعی، در حال دست‌درازی به تمام حقوق دیگر جانداران روی کره زمین است. به این هم بسنده نکرده و با کشتن مستقیم حیوانات، پرورش دام‌های اهلی، ایجاد تغییرات محیطی و نابودی جنگل‌ها و زیستگاه‌ها، فراهم کردن موجبات گرمایش زمین، آلودن آب و خاک و هوا به مواد سمی و شیمیایی، خشک کردن آب‌های روی زمین و زیرزمین و بی‌شمار کارهای مضر دیگر نتنها اکوسیستم طبیعی و حیات گیاهی و جانوری را به‌خطر انداخته بلکه حیات گونه انسان را هم در معرض انقراض و نابودی تدریجی قرار داده. نابودی گونه‌ها و اکوسیستم‌ها یعنی توقف چرخه حیات، یعنی نابودی منابع آب پاکیزه و غذا. این مفاهیم، مسائلی بسیار جدی و حیاتی هستند که نتنها باید در مقیاس جهانی مورد تجدیدنظر و اقدام جبران‌کننده قرار بگیرند بلکه در مقیاس ملی هم از چنان اهمیت حیاتی و غیرقابل تردیدی برخوردارند که حیات‌نسل حاضر و نسل‌های بعدی ما را به‌شدت تهدید می‌کنند. ما نیاز داریم تا دور هم جمع شویم و کاری برای محیط‌زیست ایران، یعنی کاری برای حیات سرزمین محبوب‌مان انجام دهیم. ایران‌دوستی یعنی عشق به تمام اجزای این خاک، یعنی اینکه بکوشیم این امانت را بهتر و پاکیزه‌تر به نسل‌های بعدی تحویل بدهیم. امروز ما از این منظر در سیاه سیاه‌رویان تاریخ قرار داریم.

• صاحب امتیاز و مدیرمسئول: غلامحسین کرباسچی • مشاوران: عباس عبدی و احمد زیدآبادی • سردبیر: محمد جواد روح • سردبیر آنلاین: افشین امیرشاهی • معاون سردبیر: مهرداد خدیر • دبیران گروه‌ها: فرزانه پهرانی (اقتصاد) • آرمین منتظری (دیپلماسی و بین‌الملل) • علی ورامینی (رسانه و فرهنگ) • سمیه متقی (سیاست) • آرش خاموشی (عکس) • هادی حیدری (طرح و کاریکاتور) • شبنم رحمتی (معاون آنلاین) • مدیر هنری: مهدی قربانی‌تبار • حروفچینی و ویراستاری: شهرام هادی • مدیراداری و آگهی‌ها: شاهرخ حیدری • تلفن روابط عمومی: ۸۸۷۴۹۳۰۵۰ • تحریریه: ۸۸۷۳۰۲۹۱ • آگهی‌ها: ۸۸۷۳۵۲۰۷ • نشانی: خیابان شهید بهشتی، خیابان پاکستان، کوچه دوازدهم، پلاک ۱۸ • لیتوگرافی و چاپ: هم‌میهن • توزیع: نشر گستر امروز نوین • تلفن: ۰۲۱-۹۱۳۰۴۱۴۲

نگار: اکس

حامی یا شریک فرهنگ؟

درباره اقدام نامتعارف کسر ۳ درصد از فروش خالص ناشران و کتاب‌فروشان بخش مجازی سی و پنجمین نمایشگاه کتاب تهران

نرگس کیانی
خبرنگار گروه فرهنگ

سی و پنجمین دوره نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران پس از ۱۱ روز در تاریخ ۲۹ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۳ به پایان رسید، اما حواشی‌اش نه حاشیه‌هایی که از جمله آن‌ها می‌توان به شبیهانی در خصوص دریافت ۳ درصد از فروش خالص ناشران و کتاب‌فروشان فعال در بخش مجازی نمایشگاه سی و پنجم اشاره کرد. مسئله‌ای که با انتشار «قرارداد حق‌العمل کاری فروش کتاب ناشران / کتاب‌فروشی در بخش مجازی سی و پنجمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران» در فضای مجازی مورد توجه قرار گرفت. قراردادی که در «ماه ۳: مبلغ قرارداد» آن چنین آمده است: «از کل مبلغ فروش خالص کتب آمر (انتشارات / کتاب‌فروشی)، ۳۰ درصد به‌عنوان حق‌الزحمه حق‌العمل کار (خانه کتاب و ادبیات ایران) به‌عنوان خدمات مالیات‌بر ارزش افزوده کسر و ۹۷ درصد فروش طی چندمرحله عیناً به حساب معرفی‌شده آمر توسط حق‌العمل کار واریز می‌گردد.» درصدی تحت عنوان کارمزد که علی‌رغم مضانی، مدیرعامل خانه کتاب و ادبیات و قائم‌مقام سی و پنجمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران در گفت‌وگو با ایرنا کسر آن را منطقی قلمداد کرده است. او کسر این عدد را به‌واسطه استفاده ناشران و کتاب‌فروشان در بخش مجازی از «منابع سخت‌افزاری، منابع نرم‌افزاری، مرکز پاسخگویی و تماس‌ها و یا ارائه‌یست» دانسته است.

هر چند ابراهیم کریمی، رئیس اتحادیه ناشران و کتاب‌فروشان تهران در گفت‌وگو با «هم‌میهن» این اقدام را عملی نادرست دانست و با اشاره به اینکه ناشران در موقعیت‌های گوناگون نیازمند حمایت‌اند اضافه کرد، کسر این عدد از فروش خالص ناشران و کتاب‌فروشان فعال در بخش مجازی نمایشگاه سی و پنجم درست مخالف رویکرد حمایتی مورد نیاز است. او همچنین افزود، اتحادیه ناشران و کتاب‌فروشان تهران روز دوشنبه ۲۱ اردیبهشت‌ماه با برگزاری جلسه هیئت‌مدیره نسبت به این موضوع نیز واکنش نشان خواهد داد.

توجه نشدن ناشران از کسر ۳ درصد فروش

۳ درصد از فروش خالص فعالان در بخش مجازی نمایشگاه کتاب نخستین‌بار اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۱ از سوی علی رضانی، قائم‌مقام سی و سومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران اعلام شد. او ضمن اعلام این خبر برای ایجاد آن چه «شرایط برابر میان ناشران در نمایشگاه حضوری و مجازی» خواند اشاره کرد، اجرای مجازی نمایشگاه هم‌هزینه‌هایی دربردارد. رضانی همچنین ۳۰ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۳ در گفت‌وگو با ایرنا با بیان اینکه این مسئله، مسئله جدیدی نیست، افزود، کسر مبلغ مذکور در دوره اول نمایشگاه مجازی برای ناشران (۱۳۹۹) اعمال نشد، برای کتاب‌فروشان هم به‌واسطه دور اول حضورشان در سال گذشته (۱۴۰۲) اعمال نشد و از دوره سی و پنجم برای هر دو اعمال شده است. او همچنین این مطلب را مطلب جدید و ناگفته‌ای ندانست. این در حالی است که در همان نخستین دوره کسر صورت گرفته از ناشران (۱۴۰۱) فعالان این عرصه از جمله محمدعلی جعفری، مدیر انتشارات ثالث به این موضوع اعتراض کردند و آن را کار نادرستی خواند. همچنین کاظم آرامپور، مدیر نشر جهش نیز به عدم توجه ناشران در این زمینه اشاره کرد و پرداخت آن را از سر اجبار دانست.

امیدواری به تغییر رفتار برای برطرف شدن یک شائبه

عباس عبدی، تحلیلگر و فعال سیاسی از جمله کسانی است که به این موضوع واکنش نشان داد و در گفت‌وگو با «هم‌میهن» گفت: «این ماجرا را باید از دو زاویه حقوقی و سیاستی مورد توجه قرار داد. از منظر حقوقی اگر از ابتدا اعلام کرده بودند که حضور در بخش مجازی مترادف با چنین کسری از فروش است و نحوه پرداخت آن هم تقسیم می‌شود، در این صورت ایرادی به کار ارشاد وارد نیست و ناشران حتی برای اعتراض ندارند. ولی اگر چنین شروطی قید نشده است، ارشاد حتی برای انجام این کار ندارد. زیربودن قیدی پیشینی چنین شرایطی، طبیعی است که مثل خدمات مشابه فرض بر رایگان بودن چنین خدماتی برای کمک به شکل‌گیری بهتر نمایشگاه کتاب است.» عبدی ادامه داد: «مشکل

چهره

جایزه‌ای برای مرد ترانه‌ها

۲۵ اسفندماه ۱۳۹۵ که خبر آمد افشین بداللهی، ترانه‌سرا در ۴۸ سالگی و در پی سانحه تصادف از دنیا رفته است بسیاری در شوک فرو رفتند. بداللهی متولد ۲۱ دی‌ماه ۱۳۴۷ در اصفهان و بزرگ‌شده تهران، پزشک متخصص اعصاب و روان و از ترانه‌سرایان معروف بود. او فعالیت حرفه‌ای ترانه‌سرایی خود را در سال ۱۳۷۶ در سازمان صداوسیما آغاز کرد و نخستین ترانه‌هایش با آهنگسازی فواد حجازی و شادمهر عقیلی و با خوانندگی خشیاراد اعتمادی اجرا شد. بداللهی برای تیتراژ بسیاری از سریال‌های تلویزیونی ترانه‌هایی سرود و از جمله آثارش در این زمینه ترانه‌های سریال‌های «شب آفتابی»، «غریبانه»، «شب دهم»، «میوه ممنوعه»، «مدار صفر درجه» و «معمای شاه» بود. نخستین دوره جایزه افشین بداللهی با انتخاب بهترین‌های ترانه و موسیقی در سال ۱۳۹۶ برگزار شد. حال مهدی ایوبی، ترانه‌سرا و دبیر اجرایی جایزه افشین بداللهی از برگزاری

پنجمین دوره این جایزه خبر داده و گفته است که تلاش می‌کنند دوره پنجم را در سال جاری برگزار کنند و در صورت فراهم‌شدن شرایط، جزئیات از طریق رسانه‌های معتبر به اطلاع مخاطبان و علاقه‌مندان می‌رسد.

کتابخانه

فرودست‌سازی بی‌سواد

آخرین کتاب نعمت‌الله فاضلی، استاد بازنشسته انسان‌شناسی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی با نام «القبای زندگی» و عنوان فرعی «خواندن و نوشتن به‌مثابه زیستن»، به رابطه ویژه خواندن و نوشتن با زندگی روزمره می‌پردازد. از نظر فاضلی در جهان امروز، سواد و نوشتار پیوندی ناگسستنی با ماهیت جوامع مدرن و معاصر دارد و بدون برخورداری از سواد پایه و سواد کاربردی زندگی وجهی مشقت‌بار پیدا می‌کند؛ به‌نحوی که انسان‌های کم‌سواد و بی‌سواد به حاشیه جهان پرتاب می‌شوند. از این منظر

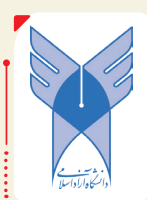

القبای زندگی
نویسنده:
نعمت‌الله فاضلی
ناشر: نشر هم‌رخ

که توجهی به سواد، فرودست می‌سازد. این البته به این دلیل است که انسان‌های کم‌سواد و بی‌سواد توانایی تعامل خلاق با جهان امروزی را از دست می‌دهند. اهمیت این کتاب برای ما ایرانیان به‌خصوص قابل توجه است زیرا می‌دانیم طبق آخرین سرشماری ملی، جمعیت بی‌سواد و کم‌سواد ایران بالغ بر ۲۱ میلیون نفر هستند و با توجه به بحث‌های مفصل فاضلی در این کتاب، با وجود چنین جمعیتی، توسعه‌یافتگی کشور دچار تنگنای گسترده‌ای خواهد بود.

تاریخ

تاسیس دانشگاه آزاد اسلامی

دو سال پس از انقلاب فرهنگی ایران، در روز ۳۱ اردیبهشت‌ماه سال ۱۳۶۱ آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی در خطبه نماز جمعه تهران برای اولین‌بار از طرحی به‌نام دانشگاه آزاد اسلامی سخن گفت. این اقدام در حقیقت نتیجه رایزنی‌ها و پیشنهاد دکتر عبدالله جاسی به‌منظور راه‌اندازی این دانشگاه بود. در آذرماه

سال ۱۳۶۱ اساسنامه دانشگاه نوشته شد و به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی رسید، این دانشگاه با سرمایه اولیه یک‌میلیون تومانی حضرت امام خمینی (ره) فعالیت خود را آغاز کرد. اولین واحد دانشگاهی، واحد تهران مرکزی با نام پیشین دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران با کد ۱۰۱ در ۱۰ مردادماه سال ۱۳۶۱ تشکیل شد و مهندس شکرریز، نخستین رئیس این واحد نام گرفت. واحد تبریز، نخستین واحد شهرستانی بود که با کد ۱۰۲ در ۲۳ آبان‌ماه ۱۳۶۱ توسط دکتر کریم زارع راه‌اندازی شد. نخستین آزمون ورودی دانشگاه در اسفندماه ۱۳۶۱ با شرکت ۳۲ هزار داوطلب در شاهرود، اهواز، تبریز، تهران، رشت، زاهدان، کرمان، مشهد و یزد برگزار شد و حدود سه‌هزار نفر در رشته‌های راه‌ساخت‌مان، برق، مکانیک، فیزیک، ریاضی، شیمی، صنایع فلزی، نساجی و حسابداری پذیرفته شدند.